

S E R A F Í N S K Ý S V E T

č. 1/1989

OBSAH

	strana
Mysterium Crucis	1
Tak Boh miloval svet	2
"Miloval ich do krajnosti"	4
Kde je pravá radost	5
Košík kvetov	8
Ako odbavoval svätý František 40-denný pôst na ostrove Peružského jazera, kde sa postil a nezjedol viac, iba polovičku chleba	9
Umŕtvovať sa?	10
Dušu ponoriť do slnka	10
Ľútosťou proti hriechu	11
Odpustenie	14
Samota	17
Sedem dôvodov, prečo ako vedec verím v Boha.....	20
TAU vo františkánskych spisoch	24
Hrdinský kňaz, ktorý mal veľmi rád mládež	27
Nevzdal sa	32

PRÍLOHA

Gabriela Bássis - Duševné rozhovory On a ja

Mysterium Crucis

Na Tvoj Križ, Pane, pozerám,
odpušť, že často len zbežne
a netkne sa ma Tvoja obeta.
Však preň si prišiel na zem k nám,
vykúpiť chcel si ľudstvo hriešne.
Križ, to je Tvojej lásky odmeta.

Aká túžba pohla Ťa k tomu,
bys' prijal naše bóle, smrť
a stal sa cestou slobody?
V mukách si posvätil kmeň stromu,
odomkol kliatbu hrozných pút
a spasil všetky národy.

Aj mňa si, Bože, vykúpil.
Odňal si môjho hriechu bremä,
o moju biednu lásku stál.
Chceš by som v Tebe večne žil,
milosti svojej sial si semä,
celý si sa mi odovzдал...

- vo Sviatosti, ktorá Teba spája
s mojím tak všedným životom
a mení časné vo večné.

Je stokrát viac než kúsok raja,
napína dťšu jasotom
a plynie v Počiatku i Konečne.

Tajomstvo križa; neznám hĺbky Tvoje.
Tajomstvo lásky - Sviatosť nevšedná,
pred Tebou v pokore skláňa sa mi hlava.
Odpušť nevďačnosť pýchy, zloby mojej,
spoj moje srdce s Tvojím dovedna,
nech Otcu, Synu, Duchu patrí sláva.

TAK BOH MILOVAL SVET...

Celý svet je nespokojný, podobá sa rozburčenému moru. Nemôže sa utíšiť, chýba mu Kristovo Slovo, aby prestalo vlnobitie a nastal pokoj.

Hovorí sa tomu kríza. Raz hospodárska, inokedy morálna. No jedno je isté: z ľudských srdc mizne láska k Ježišovi Kristovi. Treba ju v nich znova rozpáliť - ale ako to urobiť?

Odpoveď nám dáva veľký učiteľ cirkvy, sv. Augustín. On poukazuje na lásku Ježiša Krista k ľuďom takto: Kristus urobil z lásky k ľuďom tri veľké kroky: Prvý krok urobil z neba do jasiel, druhý z jasiel na kríž a tretí z kríža na oltár.

Láska budí lásku. Porozmýšľajme o týchto troch krokoch Kristovej lásky, nech táto úvaha prispeje k hlbšiemu pochopeniu a zväčšeniu našej lásky k Ježišovi.

Prvý krok Spasiteľovej lásky bolo zostúpenie z neba do jasiel. Prejdime v duchu do tejto noci:

Nad chudobnú maštal' zlietajú chóry anjelov a hlásajú radostnú zvest': "Dnes sa vám v Dávidovom meste narodil Spasiteľ, Kristus Pán." Spolu s pastiermi vstúpme do maštalky. Čo nájdeme? Nemluvňa zavinuté do plienok a uložené v jasliach. Len vôl a osol ho zohrievajú svojim dychom. Studený vietor sa prediera puklinami rozpadávajúcej maštale. Dieťaťku sa leží veľmi nepohodlne na tvrdej slame - a ako chatrne je oblečené!

Zmocňuje sa nás súcitiť: "Kto je to chudobné úbožiatko?"

Kto? Večný, nekonečný Boh, ktorému patrí celý svet so všetkou krásou a bohatstvom. Čo ho stiahlo z nebeského Kráľovstva do maštale, zo spoločenstva anjelov do spoločnosti zvierat?

Len láska ho tu priviedla. Tak sa chcel narodiť Boží Syn, aby sa žiaden človek, ani ten najväčší chudák nehanbil priblížiť k nemu. Prišiel hľadať a spasiť, čo bolo stratené.

Počúvaj, čo ti Dieťaťko hovorí: "Toto všetko som urobil pre teba! Čo robíš ty pre mňa? Nežiadam si však nič okrem lásky."

Druhý krok Spasiteľovej lásky bol z jasiel na Golgotský kríž.

Tých 33 rokov, ktoré prešli medzi jaslami v Betleheme a Kalváriou, bolo najvýznamnejších v celých dejinách ľudstva. Veď priblížila sa k nám spása, ktorá sa dovŕšila na Golgote.

Predstav si kríž - na ňom dobité telo Muža bolesti. Údy sú jedna rana. Telo visí na troch klincoch, hlava venčená trňovou korunou, tvár zaliata krvou. Od hlavy po päty niet na ňom zdravého miesta...

K telesným mukám sú pripojené aj nie menšie duševné. Veď Ježiš zostal opustený od najbližších, od jedného učeníka zradený, druhým zapretý, do tváre päsťami bitý pred celým svetom, tvár si nezakrýva pred potupou a slinou. Herodes s ním zachádza ako s bláznom, vojakom je na posmech... Ježiš visí na kríž tak potupnom, zomierajúcou smrťou najhorších zločincov... a pár súcitných žien spolu s Máriou a Jánom mu nemôžu pomôcť.

Ale keď odzneli posledné Spasiteľové slova na kríži: "Dokonané je", bola zlomená moc satana. Kliatba z ľudského pokolenia bola sňatá. Krv tečúca zo Spasiteľovho kríža zmyla hriechy celého sveta.

Čo všetko urobil Ježiš pre mňa...

Láska má zrodiť lásku... Padnime na kolena a povedzme z hĺbky srdca: "Bože môj, milujem Ťa! Ty si pre mňa toľko trpel, zomrel, ako by som Ťa mohol nemilovať?"

Tretí krok Spasiteľovej lásky bol z kríža na oltár.

Ak by nejaký kráľ zanechal svoje bohaté sídlo, vznešený palác a usadil sa v nejakej nepatrnej chudobnej dedinke, za čo iné by to bolo možno považovať, ak nie za znak veľkej lásky a náklonnosti kráľa k dedinke?

Ešte väčší prejav lásky nám zanecháva náš Spasiteľ, a to denne. On, Boží Syn, si zvolil svoj stály príbytok medzi nami. Áno, medzi nami je Ten ktorý liečil chorých, odpúšťal hriešnikom, tešil zarmútených, kriesil mŕtvych... On, kráľ kráľov "najväčší spomedzi ľudských synov", o ktorom sa sv. Ján Krstiteľ vyjadril, že "nie som hoden rozviazať mu revienok na obuvi", prebýva skutočný a účinný medzi nami biednymi, hriešnymi stvoreniami v tomto ťažkom sízavom údolí - prebýva v skromnom spôsobe chleba v našich kostoloch!

Väčší dôkaz lásky už nemožno dať! Zanechal nám samého seba - aj anjeli by nám závideli, keby boli závidisti schopní a my vážime si tento najcennejší Dar, tohto vznešeného Hosta.

Zo Sviatosti Oltárnej nás oslovuje Ježiš: "Večnou láskou som Ťa miloval a z milosrdenstva som Ťa pritiahol k sebe."

On neprestajne prebýva medzi nami a volá: "Poďte ku mne všetci, ktorý sa namáhate a ste obťažení a ja vás občerstvím."

Počúvame i my Jeho volajúci hlas, veď preto nás volá, lebo nás miluje. Nenechávajme ho samého v našich kostoloch.

Keď Kristova láska prenikne naše srdcia, zavládne pokoj vo svete i v nás. Pokoj, ktorý svet dať nemôže.

"MILOVAL ICH DO KRAJNOSTI."

/Jn 13,1/

"Rodičia ma doma presviedčali, že nemusím chodiť každý deň do kostola a na sv. prijímanie, lebo ide o moje zamestnanie. Ja som už bola v pokušení počúvnuť ich, ale keď som počula túto udalosť, čo potvrdzuje Ježišovu lásku k nám - nemôžem ináč. Chcem sa s Ním stretnúť každý deň."

Takého je svedectvo jednej mladej učiteľky. Možno aj vám pomôže uvedená udalosť prehýbiť vieru a lásku k Ježišovi v Eucharistii.

"V malom kostolíku sv. Longina talianskeho mestečka Lanciano je zvláštnym spôsobom potvrdená skutočná prítomnosť Ježišova v Eucharistii.

Ešte v VIII. storočí počas slúženia sv. Omše prepadli mnícha-baziliána určité pochybnosti o skutočnej prítomnosti Pána v konsekrovaných spôsoboch chleba a vína.

Odrazu sa pred očami, pokušením zmietaného kňaza, premenila biela hostia na kúsok živého tela a v kalichu mohol vidieť opravdivú krv, ktorá sa zrazila do piatich čiastočiek rôzneho tvaru a veľkosti.

Telo a Krv Pánova, ktoré sa zázračne zjavili očiam človeka, podarilo sa uchovať od VIII. storočia až doteraz. Počas stáročí sa konali zo strany Cirkvi rôzne bádania.

Otcovia františkáni, ktorí tohto času spravujú kostol sv. Longina, odovzdali tieto, 12 storočí zachované, čiastočky so súhlasom Ríma na vedecké preskúmanie. Skúmanie sa konalo v laboratóriu pod príslym dozorom dvoch univerzitných profesorov /Linoli a Bertelli/.

Vedci oznámili takéto výsledky:

- Telo je skutočným telom, Krv je opravdivou krvou,
- jedno i druhé sú telom a krvou človeka,
- Telo i Krv majú tú istú skupinu krvi,
- Telo a Krv sú žijúcou osobou,
- Krv je odobratá z organizmu človeka v deň bádania,
- Telo sa skladá zo svalových tkanív srdca,
- tieto relikvie zachované v prirodzenom stave cez toľko stáročí, hoci boli vystavené fyzickým, atmosferickým a biologickým vplyvom, sú neobyčajným javom.

Experti poslali ocom františkánom telegram tohto znenia:

"ET VERBUM CARO FACTUM EST" /a Slovo sa stalo Telom/.

Je tam ešte jeden zvláštny moment: Keď sa zvážili oddelene malé čiastočky zrazenej Krvi /sú rôznej veľkosti/, každá vážila práve toľko, koľko aj všetkých päť dohromady. Lásku Boha k človeku nepozná

váhy, ani miery. Pripomeňme si tu pravdu viery, že v každej konsekrovanej čiastke chleba i vína, je prítomný celý Boho-človek, s telom, dušou i Božstvom.

Od chvíle ohlásenia výsledkov vedeckého bádania prichádzajú do Lanciana pútnici zo všetkých končín, aby si uctili Hostiu, ktorá sa stala Telom a konsekrované víno, ktoré sa stalo Krvou.

Dojímavé je to, že Telo pochádza zo srdca. Ježiš sa nám v Eucharistii dáva celý, dáva nám naozaj Srdce - Lásku, s ktorou sa spájame. Dáva nám lásku tichú, pokornú, ale i mocnú, ktorá chráni naše duše pred smrťou.

"Miloval ich do krajnosti". /Jn 13,1/.

"Moje srdce horí láskou k ľuďom" - povedal Pán Ježiš sv. Margite, keď jej zjavil tajomstvo svojho Srdca.

Láska ho doviedla na kríž, uväznila v Bohostánku a z lásky nás Ježiš živí svojim Telom a Krvou.

/Tento príklad uviedol i vat. rozhlas v slov. vysielaní dňa 7.6.1988/.

Verím Pane! Posilni vieru moju i mojich bratov, ktorých viera je otrásená. Vráť, Pane, svetlo viery tým, čo ju stratili a stratili tým i zmysel svojho života. Daj, nech sa vrátia k Tebe a tak hájdu skutočné hodnoty pre život tu na zemi, ktorého cieľom je večná blaženosť. Lebo len Ty jeden, Pane, môžeš uspokojiť srdce človeka.

Amen:

KDE JE PRAVÁ RADOSŤ

Anička sa vydala. Vzala si bohatého vdovca, ktorý mal jednu dcéru. Potom jej muž odcestoval.

Keď Anička napísala Helenke aké šťastie ju stretlo, tá jej odpísala: "Prajem ti, aby tvoje šťastie dlhšie trvalo ako to moje. Aj ja som dosiahla čo som si priala, po čom som túžila, ale šťastná nie som! Môj manžel je dobrý rád sa zabáva ako aj ja, ale nedostatok peňazí prenasleduje jeho ako aj mňa."

Anička jej zase odpovedala: Príď ma navštíviť Helenka a budeš prekvapená, ak si myslíš, že ja žijem v raji - pravdu povediac - hotové peklo. Moja nevlastná dcéra je taká vzdorovitá, samopašná, že neviem si s ňou rady. Môj muž sa čoskoro vráti, lebo už poslal za voz rôznych kameňov.

Helenka prišla na návštevu a veru odišla sklamaná...

Anička sa trápila s dcérou, ktorá bola v dome naozajstným postrachom. Jej muž sa o nič iné nestaral, len o svoje kamene ahneval sa ak ho pri nich niekto vyrušil.

"Milá Anička", píše zase Helenka "obidve sme sa sklámali, ale taký je už život."

O pár rokov sa Anička s manželom presťahovala do mesta, kde bývala aj Helenka, lebo jej manžel ochorel a chcel byť blízko lekára. Nevlastná dcéra sa jej vydala, ale vždy, keď prišla navštíviť otca pozerala na ňu akosi krivo.

Aj Helenke sa starosti množili. Mala už ďalších troch synov. Všetci ľahkomyselní - len po zábavách a robiť nič! Veru ani Helenka nepopustila z navyknutého života.

Raz jej ochorel najmladší syn Karol, ale ona aj tak odišla na zábavu.

Tam jej doniesli správu, že s jej synom je veľmi zle. Helenka zbledla zavolala muža a ponáhľala sa domov. Po ceste rozmýšľala: "Zaslúžila som si to, že ma Pán Boh takto tresce, lebo tak málo som sa o svoje dieťa starala." Keď prišla domov chlapček sotva dýchal. Helenka zmorená klesla k postieľke a prosila Všemohúceho, aby pomohol, že sa polepší, že zmení svoj doterajší život, len nech sa dieťa uzdraví. Lekárka pocítila sústarasť nad touto ženou pri postieľke dieťaťa. "Choďte do kostola. Tam pred Sviatosťou Oltárnou sa modlite a proste Pána Ježiša. Stále uzdravoval, keď bol človekom, uzdraví i teraz, keď ako Tešiteľ - Boh prebýva vo Sviatosti pod spôsobom Chleba a Jeho dobrotivosť nie je menšia."

Helenka poslúchla. Odišla do Božieho chrámu, klakla si pred Bohostánok a prosiac Ukrižovaného Spasiteľa vrúcne sa modlila: "Pane, uzdrav môjho syna. Zľutuj sa nadomnou, ako si sa zľutoval nad matkou naimského mládenca a vysloboď ho z istej smrti. Panna Mária pomôž a budem tvojou vernou ctiteľkou. Popros svojho Syna, aby vypočul moju prosbu. Sv. Antón vráť mu už takmer stratené dieťa!" Zázračne posilnená vrátila sa Helenka domov. V jej srdci zostala pevná nádej, ktorá ju neopustila ani vtedy, keď jej lekárka vysvetľovala, že sa už dieťaťu nedá pomôcť. Zrazu chlapček čosi prehltol, začal plakať a hovoril, že je hladný. Lekárka mu podala pohar mlieka, čo bol na stole.

Ráno, keď sa chlapček prebudil vola mamičku k sebe: "Mamička moja, poď ku mne už mi je celkom dobre." S radosťou objala svoje dieťa tak ako nikdy predtým. Dvojnásobná radosť naplňovala jej vnútro, že dostala späť svoje dieťa a že jej modlitba bola vyslyšaná. Jej syn bol uzdravený z telesnej choroby, ale ona z duševnej.

"Pani doktorka" prehovorila k lekárke "Vy ste pre mňa urobili viac ako si myslíte. Vyslobodili ste ma z ľahkomyselnosti."

Keď sa Helenka stretla s Aničkou podelila sa s ňou: "My sme veru na zlých cestách hľadali šťastie. Ja po zábavách a ty v pánskom živote a ono je vo Sviatosti Oltárnej. Že som na to tak neskoro prišla je na príčine naša výchova. Po školách a internátoch nás neučili náboženstvo a na nedeľnú sv. Omšu, vianočnú a veľkonočnú sv. spoveď som nekladla veľký dôraz. Moderný spoločenský život udúša v človeku náboženský cit a ateizmus bije a pichá katolicizmus, kde len môže. Moderné časopisy ničia vieru v čitateľovi."

"Ale Helenka! Odkiaľ to všetko vieš?"

"Keď mi môj synček ťažko ochorel išla som do kostola a pred Sviatostou Oltárnou som prosila za neho, za zdravie a Pán mi ho uzdravil. Odvtedy som začala častejšie chodiť do kostola a klaňať sa Spasiteľovi. Raz ma takto videla jedna pani a pýtala sa ma či nechcem vstúpiť do ich krúžku. Pripojila som sa k nim a teraz mám každý mesiac v sobotu hodinovú poklonu."

Anička pochopila... Objali sa a sľúbili si, že odtiaľ budú Ježišové, budú verné ctiteľky Prevelebnej sviatosti.

Ale Boch chcel Helenku vyskúšať, či je Mu naozaj verná. Blížila sa búrka. Jej manžel zle pozeral na jej časté chodenie do kostola a modlenie sa. Jej srdce cítilo bolesť, ale neochablo, lebo vedela akú veľkú silu má modlitba. Prosila Boha, aby pretvoril jej manžela. Ale muž bol čoraz horší. Chodieval domov neskoro v noci nadával, utrácal peniaze. Helenka so synom sa ešte horlivejšie modlila a prosila o pomoc Najsvätejšie Srdce Ježišovo. Priateľka jej pomáhala. I ona dosiahla, že sa jej muž obrátil a prijal Pána Ježiša vo sviatosti prv než zomrel. Aničke nechal ako vdove potrebný majetok a ostatné pripadlo dcére.

Helenka ďalej bojovala so životom. Denne chodila na sv. Omšu a pristupovala k sv. sviatostiam za obrátenie svojho muža. A nesklamala sa. Jej muž sa začal meniť. Už si nič nežiadala len, aby sa vyspovedal a prijal sviatostného Pána Ježiša.

"Pane - volala - synovia idú za príkladom otca. Pane, pomôž, aby sa stal verným katolíkom a dobrým otcom, lebo akým bude otec, takými budú aj synovia. Žihľava nerodí figy. Ako by mohol mať otec, vlašný k náboženským povinnostiam, synov vo viere verných?"
Ešte veľa starosti a trápenia musel prežiť jej manžel, kým sa z neho stal horlivý katolík. Keď jeho najstaršia dcéra zomierala a prosila otca, aby prijal, miloval Ježiša, vtedy sa celkom obrátil.

Helenka ošedivela i z Aničky zostala babička, ale obe boli šťastné, lebo hľadali a našli svoje šťastie u Pána Ježiša pred Bohostánkom.

Kde inde by aj bolo - to každým hľadané šťastie. Veď tam je žriedlo ozajstnej radosti. On je darcom všetkého dobrého, On je lekárom každého bólu, On je plnosťou všetkej lásky. Kto naozaj miluje Boha, ten pocíti, ako sa mu srdce roztápa v sviatosti lásky, To je prameň, ktorý nikdy nevyschne, to je sladkosť ktorá nikdy nezunuje a dôvera v Neho nikdy nesklame.

Poďte srdcia, počte duše, počte k nemu, proste o milosti, On ich nikdy neodoprie, On je hojnosť, krása, bohatstvo a plnosť všetkej radosti - blaženosti: živý Boh v Prevelebnej Sviatosti!

KOŠÍK KVETOV

Jedného pekného rána pani de Grienthalova sedela v svojej izbe za stolom pri práci. Jej šesť mladých detí bolo okolo nej. Dvaja chlapci čítali a písali, dve z jej dcér pracovali na akejsi výšivke a dvaja najmladší sa zabávali so svojimi hračkami. Vtom vstúpil záhradník a položil na stôl košík kvetov ako dar pre deti. Tie hneď s výkrikom radosti tlačili sa okolo stola a obdivovali krásne kvety. I matka sa zodvihla a zamiešala sa medzi deti. Tešila sa však viac tomu, že vidí výraz radosti na tvárach svojich dietok, ako z podivnej krásy kvetov.

Náhle sa však kvety pohli ako samé od seba. Vretenica vystrčila svoju hlavu ponad kyticu. Deti, ohromne prestrašené, rozprchli sa na všetky strany. Záhradník však zabil vretenicu. Je to jeden z najnebezpečnejších plazov. Hovoril, že včera večer natrhal kvety, ale pretože nenašiel svojich pánov doma, zaniel ich do záhrady, aby zmáčané rosou ostali svieže. Haď musel sa vplaziť do košíka cez noc.

Matka zhromaždila prestrašené deti okolo seba a hovorila: "Hrôza, ktorú ste teraz zažili, bude vám užitočná po celý váš život. Často sa na ňu rozepamätajte! V radoostiach, rozkošiach tohto sveta skrýva sa hniloba a skazenosť. Buďte teda obozretné a nikdy nezabudnite na radu svojej matky:

Keď dušu ponoriš do kvetov svetských vnád,
daj pozor, v tých kvetoch možno sa skrýva haď."

AKO ODBAVOVAL SVATÝ FRANTIŠEK 40-DENNÝ PŮST NA OSTROVE PERUŽSKÉHO JAZERA, KDE SA POSTIL A NEZJEDOL VIAC, IBA POLOVIČKU CHLEBA.

Pretože bol pravý sluha Kristov svätý František v istých veciach ako by druhým Kristom, daným svetu pre spásu ľudí, chcel ho Boh Otec v mnohých skutkoch spraviť rovnakým a podobným so svojim synom Ježišom Kristom, ako vidieť na ctihodnej družine dvanástich spoločníkov, na podivuhodnom tajomstve svätých rán a na nepretržitom postení sa cez štyridsaťdenný pôst, ktorý si odbavil týmto spôsobom.

Keď bol raz svätý František, v posledný deň fašiangov, pri jazere Peružskom v dome istého svojho ctiteľa, u ktorého prenocoval, vnukol mu Boh, aby si šiel odbaviť tento štyridsaťdenný pôst na ostrov spomenutého jazera. Preto poprosil svätý František toho svojho ctiteľa, aby ho z lásky ku Kristovi previezol svojou loďkou na ostrov jazera, kde nik nebýva, a aby to urobil v noci na Popolečnú stredú, takže to nik nezbadá. A tento z veľkej úcty, ktorú mal k svätému Františkovi, ochotne vyplnil jeho prosbu a previezol ho na spomenutý ostrov; a svätý František neniesol so sebou nič iné, iba dva chlebičky. A keď prišli na ostrov a priateľ sa poberal k návratu domov, svätý František ho láskavo prosil, aby nikomu neprezradil, že je tu, a aby prišiel preňho až na Zelený štvrtok. A tak tento odišiel a svätý František ostal sám.

A keďže tam nebolo nijakého príbytku, kde by sa mohol utiahnuť, vošiel do veľmi hustého plota, ktorý vytvorili mnohé trne a stromčeky, v podobe búbky alebo v podobe dúpäta; a na tomto mieste ponoril sa do modlitby a rozjímania o veciach nebeských. A tu zostal po celý štyridsaťdenný pôst bez toho, žeby jedol a pil, okrem polovičky jedného z tých chlebičkov, ako videl ten jeho ctiteľ, ktorý, keď sa k nemu na Zelený štvrtok vrátil, našiel jeden chlieb nedotknutý a z druhého polovičku. A zdá sa, že druhú polovičku svätý František zjedol z úcty k pôstu požehnaného Krista, ktorý sa postil štyridsať dní a štyridsať nocí bez toho, žeby požil nejakého telesného pokrmu. A tak touto polovičkou chleba zahnal od seba jeď márnivosti, a po príklade Krista postil sa štyridsať dní a štyridsať nocí.

Potom na tom mieste, kde svätý František dokázal takú podivuhodnú zdržanlivosť, Boh pre jeho zásluhy urobil veľa zázrakov; preto začali tam ľudia stavať domy a prebývať tam, a o krátky čas stálo tam dobré a veľké mestečko, a je tam i kláštor bratov, ktorý sa volá Kláštor na ostrove; a mužovia i ženy tohto mestečka veľmi si ctia miesto, kde svätý František odbavoval spomenutý štyridsaťdenný pôst.

Na chválu Kristovu. Amen.

/Kvetinky sv. Františka/

Umrŕtvovať sa?... Prečo?

Aby si zadostučinil za spáchané hriechy... aby si si nadobudol nenávisť voči hriechu, ktorú dosiaľ možno nemáš, necítiš.

Aby si sa vyliečil... a vychoval si vôľu.

Aby si sa oslobodil od čoraz väčšieho panovania, ktoré zmýšľanosť zaujíma v tvojom živote.

Aby si sa pripravil prijať vplyv milosti Božej.

Aby si sa ozbrojil proti hriechu a útokom diavla, proti vonkajšiemu a vnútornému zlu múdrou prezieravosťou.

Aby si sa pripodobnil Ježišovi Kristovi ukrižovanému.

Aby si sa radostnejšie modlil a bezpečnejšie našiel Boha.

Aby si pomohol svojim bratom k spáse.

Umrŕtvovať sa?... Ako?

Pasívnym sebazapieraním, keď tak ako sa patrí znášame kríž, ktoré na nás prídu v každodennom živote; keď si plníme stavovské povinnosti, prijímame trápenia, ktoré od nás žiada Božia Prozrätelnosť.

Aktívnym pokánim, keď bojujeme proti svojim chybám, keď si dobrovoľne odoprieme milé veci, keď si vezmeme na seba malé utrpenia...

Umrŕtvanie je vecou vôle.

"Kto chce ísť za mnou, nech zaprie sám seba, vezme svoj kríž a nasleduje ma. Lebo kto by si chcel život zachrániť, stratí ho, ale kto stratí svoj život pre mňa a pre evanjelium, zachráni si ho. Veď čo osoží človekovi, keby aj celý svet získal, a svojej duši by uškodil?!" /Mk 8,34-36/.

Kto chce zápasit' chráni sa a zdržuje od všetkého čo by mu mohlo uškodiť. Športovci sa umrŕtvujú, aby dosiahli porušiteľnú, pomínuteľnú korunu; ale my, aby sme dosiahli neporušiteľnú, nepomínuteľnú!

DUŠU PONORIŤ DO SLNKA

Misionárovi v Novej Guinei bol nápadný jeden muž, ktorý po sv. omši v nedeľu vždy dlho kľáčal pred Bohostánkom. Raz sa ho kňaz spýtal prečo tak dlho ostáva v kostole, keď už iní odišli dávno domov a za čo sa modlí. Kanak zodvihol svoju tvár k misionárovi: "Tam je slnko." Ukázal na Bohostánok a do toho slnka ponáram svoju dušu."

ĽÚTOSŤOU PROTI HRIECHU

Tu prišiel k nemu malomocný a na kolenách ho prosil: "Ak chceš, môžeš ma očistiť". Ježiš sa nad ním zmi-
loval, vystrel ruku, dotkol sa ho a povedal: "Chcem,
buď čistý!" Ako to vyslovil, zrazu zmizlo z neho ma-
lomocenstvo a bol očistený. On mu pohrozil a hneď ho
poslal preč. Vravil mu: "Nie, aby si to niekomu roz-
prával, ale choď, ukáž sa kňazovi a prines za svoje
očistenie obetu, ktorú predpísal Mojžiš; nech je to
pre nich svedectvo!"

Príbeh, ktorý evanjelista v uvedenej stati opísal, má nielen
dokumentárnu, ale aj symbolickú a vieroučnú hodnotu. Markovi nešlo
iba o opis uzdravenia malomocného mocou, ktorá suverénne pôsobila
v Ježišovi, ale aj o zvýraznenie toho, že výlučne Božia moc očistu-
je, uzdravuje iný druh malomocenstva - h r i e c h .
Židia boli presvedčení, že ak sa človek môže uzdraviť z malomocenst-
va, tak len na základe osobitného zásahu Božej všemohúcnosti. Podob-
né náhľady mali aj na odpustenie hriechov. A keďže Ježiš suverénne
robí prvé i druhé, možno ho pokladať za osobitného Božieho vyslanca,
za Boha v ľudskej podobe. Tento dôsledok mali čitatelia vyvodiť zo
zázraku na malomocnom.

Uzdravenie malomocného sa v komentároch cirkevných otcov často
uvádza ako znak duchovného očistenia, odpúšťania hriechov mocou, kto-
rú Ježiš zanechal cirkvi, pokračovateľke svojho diela spásy.
Zamyslime sa v krátkosti nad touto jej spasiteľnou úlohou, a to
z celkom osobitného stanoviska.

Necháme bokom sviatosť pokánia - alebo ako sa obyčajne hovorí,
spoveď - z hľadiska psychologického, historického, teologického atď.
a všimnime si vecný dôvod jej ustanovenia: odpúšťanie hriechov na
znovuzískanie posväcujúcej milosti Božej, t.j. Božieho priateľstva
alebo synovstva.

Prvá otázka, ktorou sa budeme zaoberať, je táto: Kedy je spo-
veď z tohto hľadiska nutná? Voľakedy sa na takto položenú otázku od-
povedávalo: Aby niekto mohol pristúpiť k svätému prijímaniu, musí
sa vyspovedať zo všetkých ťažkých, smrteľných hriechov.

Táto odpoveď dáva však podnet prinajmenej k dvom ďalším otáz-
kam: Čo je ťažký, smrteľný hriech? A po druhé: Musí spoveď vždy pred-
chádzať prijímanie? Obe otázky úzko súvisia. Odpovedzme najprv na

Čo je to smrteľný hriech? Kedy sa ho človek dopustí? To je veľmi ťažko povedať, a predsa sa tento termín používa už takmer pol druhá tisícročia. Ani Tridentský koncil ho nedefinoval, hoci s ním vo svojich kánonoch tak často narába. A k jeho objasneniu neprišlo ani potom. Nepresnosť vzrástla najmä tým, že sa popri ňom a v jeho funkcii zaužíval aj iný výraz: "ťažký hriech". Až súčasní moralisti sa podujali na úlohu presne definovať tieto termíny. V závislosti od nich si všimneme najprv "smrteľný hriech".

Ide o priestupok, ktorý by bolo možné charakterizovať slovami: "životné rozhodnutie sa proti Bohu", "radikálny odklon od Boha", "výslovné pretrhnutie stykov s Bohom", "opovrhovanie Bohom", "nepriateľstvo s Bohom", "totálna a výslovne pestovaná ľahostajnosť voči Bohu" atď. Už sv. Augustín a neskôr sv. Tomáš takto o ňom hovorili.

Je relatívne ľahké odhadnúť váhu a dosah týchto výrazov ako aj to, že k takýmto radikálnym postojom nemožno prísť len tak, napr. z nepozornosti alebo ľahkomyselnosti. Rozhodnutia tohto druhu vychádzajú zo samého stredu ľudskej osobnosti, a to pri plnom vedomí.

Kto uváži, bude veľmi opatrný označiť ten alebo onen skutok za skutočne smrteľný hriech.

A čo je ťažký hriech? Je to vari len iné označenie pre smrteľný hriech? Na stopu správnej odpovede - a o to nám tu najviac ide - prideme, keď uvážime túto kvalifikáciu ľudskeho činu vo svetle dejín.

Ak niekto prestúpi mravné predpisy a zákony, ktoré cirkev pokladala za veľmi vážne a nedotknuteľné, spáchal priestupok, hriech, ktorý sa označoval ako "ťažký". Tak vznikol ustálený termín "ťažký hriech". V praxi sa s ním ľahko narábalo, lebo časom vznikli presné zoznamy predpisov, kde stálo čierne na bielom, kedy a akým skutkom sa človek ťažko prehrešil. A tak sa v každodennom živote ako i v mravnom učení cirkvi zaužívali dva výrazy, ktoré mali raz ten, raz onen význam. Dva termíny sa teda používali na vyjadrenie tej istej veci, ktorá však istotne nebola vždy tá istá. Až v posledných dvoch desaťročiach morálna teológia v niektorých krajinách začala pod nátlakom dušpastierov skúmať vecné pozadie tejto osudnej nejasnosti. Po dlhoročnej diskusii sa prišlo k tomuto uzáveru: **Ť a ť k ý h r i e c h n e s l o b o d n o s t o t o ť ň o v a t s h r i e c h o m s m r t e ľ n ý m.** Pokúsme sa naznačiť dajaký dôvod.

Kto vezme do rúk vysoko oficiálne príručky morálky ešte i z polovice nášho storočia, musí ho zaraziť, ba zdesiť množstvo cirkevných predpisov a zákonov, ktorých prestúpenie sa pokladalo za ťažký hriech. Len sa rozpomeňme na zákaz jesť a piť pred prijímaním. Kto nepristúpil k prijímaniu lačným, páchal ťažký hriech. Ale bol to sú-

časne aj smrteľný hriech? Prisvedčiť by bolo úplne také nezmyselné ako objektívne nepodložené. Jeden glg vody predsa nemôže spôsobiť pretrhnutie stykov s Bohom, radikálny odklon od neho, a tým večné zatratenie.

Podobné príklady bolo možné citovať nielen z oblasti čisto vnútrocirkevných predpisov, ale aj z oblasti ustálených mravných predpisov, závažných pre všetkých kresťanov, vyjadrených v Desatore. Keďže mravné predpisy a zákony, azda samy v sebe veľmi zrejmé, nie sú vždy, za každých okolností rovnako záväzné, upadá sa často do neistoty o mravnej kvalifikácii toho-ktorého priestupku. Vezmime si len ako príklad užívanie antikoncepčných prostriedkov v rámci šiesteho príkazu Desatora. Vec sama o sebe nie je celkom jasná. Preto sa o nej diskutovalo, kým k nej nezaujala stanovisko cirkev na základe učiteľského úradu. Jej rozhodnutie je pre kresťana záväzné, keď ide o základné veci kresťanskej mravouky, o zjavené pravdy, ktoré hlava cirkvi mocou jej zvereneného úradu vyhlási za bezpodmienečne platné a záväzné. Vo všetkých iných prípadoch bude hrať prvoradú úlohu pri mravnom posudzovaní záväznosti toho-ktorého predpisu osvietené svedomie jednotlivca, prirodzene, v predpoklade, že ide o úprimného a pravde oddaného človeka. Cirkevné dokumenty ostávajú aj naďalej pevnou smernicou, ale nikdy úplne nenahradia rozhodnutie svedomia človeka, ktorý vždy musí prihliadať na okolnosti, majúce vplyv na posudzovanie každého jednotlivého prípadu.

A teraz druhá otázka: Treba sa pred každým prijímaním spovedať - aby sme boli "hodní" mať účasť na Kristovej sviatostnej prítomnosti? Otázka je trochu zahrotená. Pokúsme sa však napriek tomu odpovedať.

Kedykoľvek človek po rozvážnom a zrelom spytovaní svedomia spozná, že spáchal smrteľný hriech - ako sme ho vyššie definovali - nemožno pochybovať o nutnosti spoveda, sviatosti pokánia. Vo všetkých ostatných prípadoch stačí pred prijímaním hriechy úprimne olútovať. Závažných i menej závažných dôvodov je dosť. Medzi ne patrí aj tento: Sviatosť oltárna nie je ani odmenou za mravný život ani čírym doplnkom spovede, lež samostatnou sviatosťou, osobitným zdrojom milostí.

Keďže však právom možno predpokladať, že úprimný kresťan zriedkakedy spácha skutočný smrteľný hriech, padá pre neho povinnosť spovede?

Ak sa viac nepozeráme na spoveď ako na bezprostrednú prípravu na prijímanie, lež ako na samostatnú sviatosť, v ktorej nám Boh vo svojej добрote dáva i vonkajší znak odpustenia, potom by bola na

mieste otázka: Kto by bol taký nerozumný a neprijal Božiu ponuku odpustenia? Čo padlo, je iba - povedzme to tak - "donucovanie" k spovedi.

Skúsenosť okrem toho učí, že dôkladné spytovanie svedomia, pokus o diferencovanie priestupkov, ich vyznanie pred cirkvou, modlitba, aby sme sa úprimnou ľútosťou mohli odpútať od hriechu, vypätie vôle v predsavzatí vyhýbať sa príležitosti k hriechu, to všetko má mimoriadne terapeutické účinky. Nieto pochybností, že by jestvoval lepší prostriedok na boj proti chybám a hriechom ako d o b r á s p o v e ď.

Správne názory na prijímanie a spoveď a náležitá príprava na ne prinášajú s l o b o d u d u c h a. Človek sa nimi z b a - v u j e zbytočného donucovania a záťaže predpisov, vhodných skôr pre iné epochy a vychováva sa k zdravej samostatnosti. Väčšia sloboda v tomto ohľade však predpokladá v y š š í s t u p e ň m r a v n e j z r e l o s t i, založenej na osvietenom, bdelom a jemnom svedomí a na ustálenej čnosti každého jedného údu cirkvi. /A.H. Mateje: Ozvena slova I., nakladateľstvo DOBO, Verona, 1983, str. 157-161./

ODPUSTENIE

V Rózke dostala nemocnica usilovnú ošetrovateľku. Boli by sme bývali s ňou úplne spokojní, len nám jej tajomstvo narobilo zo začiatku veľa nepríjemností.

- Krásny kvet - šepkal si chorý Lupáš, mladík asi 23-ročný.

- Prečo tu trčí a nevydá sa?

Lupáš ju videl prvý raz a nevedel nič o jej tajomstve. Kamarát Kročka mu zaraz vysvetlil:

- Neopováž sa jej rozprávať o vydaji, lebo ťa natlačie ako Chabzdana. Vidíš toho tam v kúte? - ukazoval na ozrutného chlapiska, ktorý sa mrzuto pozeral von oknom. - Takú ti mu dala cez ústa, že mu skoro zuby vypadli, keď ju raz chcel poštekliť. A začalo sa to tiež jej vydajom.

- Ale, ale - čudoval sa Lupáš.

- Ona ti má akési tajomstvo. Pravdepodobne bude zamilovaná po uši, ale to nepovie nikomu. Tak sa mi vidí, že ju sklamala prvá láska...

- Ach, ty si tu akýsi živý kalendár. Všetko povieš, čo treba... Prečo myslíš, že ju sklamala prvá láska...?

- Nuž to je jednoduché. Však sú tu aj iné ošetrovateľky a tie ju raz pristihli ako plakala nad jednou fotografiou a potom ju hodi-

la do ohňa...

- No to ešte nemusí hovoriť o láske. Ak to bol dakto z rodiny?

- Rozprávaš, ako by si nepoznal mladé ženské. Rodinnú fotografiu by nik nehádzal do pece, aj keby ten dotyčný umrel... Také veci sa nechávajú na pamiatku...

- Azda nejaká neverná priateľka - bránil sa ešte Lupáš...

- Priateľ - opravoval Kročka spoločníka. - Priateľ, hovorím ti a najskôr jej milý. Ošetrovateľka Lichá, veď poznáš to drkotavé stvorenie s večným chichotom na tvári, nám tu rozprávala, že na obrázku bol sympatický mladý muž. Kedysi ich videla, Rózku totiž a jeho, spolu na korze. A ženy majú nos na také veci...

Teraz už aj Lupáš sa poklonil v duchu Kročkovým znalostiam.

Ale práve nakoniec si prichystal hlavný tromf...

- Zato by nemusela nariekať a grobiániť mužským. Ona sa môže ešte aj desať ráz vydať. A na moj veru pokúsim sa ja o šťastie...

- Človeče, mierni sa! - smial sa Kročka. - Mrzí ťa, že si nedostal ešte kôš?

Lupáš si dal však ťažko povedať. Hnala ho zvedavosť, či je naozaj Rózka taká nedostupná. No pochodil, ako mu Kročka predpovedal. Na druhý deň chodil ako zbitý pes. Každému sa vyhýbal...

- Nevravel som ti? - zabral sa do neho Kročka. - A čo ti povedala?

- Potvora! - zaškripal Lupáš a to bolo všetko. Len po čase sa v izbe dozvedeli, ako vyplatila poctivá ošetrovateľka Lupáša za jeho neprosené vohľady.

Bolo z toho smiechu. A Lupáš to ani nevydržal. Len čo mu lekári dovolili, odišiel domov.

Tak si chránila Rózka svoju statočnosť a tajomstvo. Preto jej dali pokoj. Veď inak bola dobrá ako kus chleba.

Ale čože! Svet už je taký, že ťažko udrží tajnosti. Aj Rózka ich musela prezradiť, a tým sa ukázalo aj kus jej povahy...

V nemocnici zápasila istá pacientka so smrťou. Tragiku zvyšovalo i to, že to bola matka, čo len pred niekoľkými dňami dala život chutnému chlapčekovi. A bolo to prvé dieťa vôbec, ktoré priniesla svojmu manželovi po jednoročnom manželstve.

Tou pacientkou bola žena Dr. Slávkovského, advokáta.

Primár, ktorý bol priateľom advokátovej rodiny, veľmi sa snažil, aby zachránil umierajúcu matku. Ale na to bola potrebná transfúzia, lebo mladá žena silne krváčala a strata krvi jej ohrozovala život. V nemocnici nemali ani kvapku krvi akú práve potrebovali.

Primárovi padol zrak na Rózku. Aj skúška krvi skončila priazni-

vo pre ňu. Ale už ťažšie bolo pohnúť slečnu na transfúziu...

- Vo vašej moci je - prízvukoval lekár - vo vašej moci je život pani Slávkovskej a šťastie jej rodiny...

Primár poznal Rózkine mäkké srdce a teraz veru nechápal, že dievčina kladie taký odpor. Veď je to pre ňu nie nebezpečné...

- Nemôžem, pán doktor... to nie... Ona... nie, nemožno.

Primár sa zahľadel lepšie do tvári dievčata. Bola bledá, pery sa jej triasli, ako by stále vyslovovali čiesi meno...

Vyznal sa v ľuďoch a vyčítal z Rózkinej tvári, že príčiny sú viac osobné.

- Slečna - povedal stručne - mne sa vidí, že vy pani Slávkovskú poznáte a tak isto aj jeho...

- Ako to viete...?

- Nakolko viem, - pokračoval primár - terajšia pani nebola prvou láskou advokátovou. Ako priateľ jeho rodiny som vedel, že už predtým dvoril akejosi akademičke, ktorá bola chudobná pre neho a z vôle rodičov sa oženil s druhou... Povedzte, neboli ste vy tou oklamanou láskou...?

Rózka sklonila hlavu a nespokojne klepala prstami po stolci...

- Poviem vám, prečo tak myslím... a nepovažujte to za nemiestne miešanie sa do vašich vecí... Raz ste stratili svoj zápisník... Našiel som ho; keď som chcel zistiť, či je, našiel som tam fotografiu mladého Dušana... Podpis svedčil o nejakom dôvernejšom pomere...

Rózka videla, že je prezradená, neprotivila sa teda ničomu...

- Áno, pán doktor, my sme sa mali radi... Dušan bol mojou prvou, láskou a dosiaľ som nikoho nemilovala okrem neho... A teraz sa mu mám obetovať a zachraňovať tú, ktorá ma vytisla... z miesta, ktoré patrilo mne? Ach, to je ťažké...!

- Počujte, Rózka, vás som poznal ako dobré katolícke dievča... Myslím, že sa modlievate v Otčenáši: odpusť nám naše viny, ako i my odpúšťame svojim vinníkom...

- Ja som im už obom odpustila... Nech ich žehná Boh! - vyriekla sotva počuteľne Rózka...

- Nebudem vás nútiť... Ale opakujem: máte svoju sokyňu v moci. Teraz sa len to ukáže, či ste preniknutá katolíckym duchom lásky k nepriateľom. Máte pred sebou Ukrižovaného, ktorý sa modlil za svojich vrahov... No, ale aj vaša obeť je ťažká, nesmierne ťažká...

Lekár vstal a nechal prekvapenú dievčinu rozmýšľať. Ale bol si tuším istý, že zvíťazí. Keď vyšiel na chodbu, začal si pohvizdovať...

O desať minút mu ktosi prudko zaklopal na dvere kancelárie.

- Ďalej - znel ostrý hlas zvnútra.

Do izby sa vrátila Rózka, veľmi rozčúlená.

- Čo si želáte, slečna? - pýtal sa zdanlivo pokojne, ale na perách mu ihral úsmev výhry...

- Rozmyslela som si to, pán doktor... Nech bude... Dám **tú krv.**

- Rozmyslíte si to ešte raz!... Aby ste sa neprenáhli...
- Nie, nie... už nemám čo myslieť. Teda, pán doktor, **ideme?**

- Výborne! Veď som vedel, že sa vo vás nesklamem... Nuž **tak veselo** do toho...

- Ale ešte čosi... Musíte mi prislúbiť, že pani Slávkovskej **nepoviete** ani slovo o tom... ani moje meno nespomeniete... **Od toho neodstúpim.**

- Prosím, keď si tak želáte...

Transfúziu previedli. Účinkovalo.

Dotlievajúci život sa vzchopil znovu. Po niekoľkých mesiacoch **opúšťala** advokátová pani nemocnicu zdravá a svieža... O tom, kto sa pre ňu obetoval, sa nedozvedela. Primár dodržal slovo.

A večer po operácii kľáčala Rózka v kostolíku. Cez **maľované okná** lial sa na ňu prúd farbistého svetla zo slnka, ktoré **vysielalo posledné** lúče na zem.

- Pre Teba som to urobila... Ježiš, pre eba - modlila sa.

A do nastávajúceho šera pochovávala hrdinská Rózka **nielen svoju** prvú lásku, ale aj svoju pomstu...

Nech sa nikdy už nevrátia... Nikdy!

Áno, máme my takéto Rózky, Aničky, Marienky...

A možno, že aj Jožkov, Jankov, Miškov... A keď ich ešte **niet,** alebo len málo prosme, aby nám ich Boh čím skôr požehnal.

SAMOTA

Od narodenia až do smrti nie sme sami. Na začiatku sme úplne odovzdaní do starostlivosti rodičov. Rodičia sa starajú o deti, dbajú o ich zdravie, uspokojujú potreby, vychádzajú v ústrety i **nevykryštalizovaným** nápadom detí. Postupne sa úlohy menia: **prichádza** čas partnerstva v období dorastania detí - a v období staroby - rodičia stále menej schopní sa stávajú postupne predmetom starostlivosti svojich detí.

Tieto najsilnejšie väzby medzi pokoleniami sa zhodujú s **priro-** dzeným pocitom potreby medziludských vzťahov u človeka. Len aby sa

tieto väzby nerušili, len sa nebúriť proti prirodzenosti. Lebo všetko, čo sa prejaví proti prirodzenosti, pomstí sa citlivo tým, ktorí lámu zákony prirodzenosti.

V období ranného detstva, školy a zamestnania každý človek rozširuje svoje sociálne kontakty. Stýka sa s druhými, učí sa spoločensky správať, počítat s očakávaním druhých ľudí a potom pozná toho jediného človeka, ktorého si vyvolí na celý život. A opäť sa ukáže rovnaká zásada: len neznásilniť zákony prirodzenosti, len sa nepreviňovať proti nim a rešpektovať každého človeka, ktorý rovnako cíti, potrebuje, očakáva.

I vtedy, keď venujeme niekomu svoju lásku, a tá je odmietnutá, pamätajme, že sme milovali za "Pán Boh zaplat". Slova tak známe, že už takmer nič nehovoria, predstavujú obsah náhrady za odmietnutie. To Boh nám platí za odmietnutie. Vypláca tým, že udržiava náš život, dáva nečakané stretnutia, zariaďuje prekvapujúce situácie, ktoré radi nazývame "súhra okolností".

I tentokrát ide o to isté, aby sme nelámali prirodzenú túžbu človeka stvoreného Bohom po Ňom samom, ten základný zákon závislosti stvorenia na Stvoriteľovi.

Takže v našom okolí teda sú: naši rodičia, kolegovia a kolegyne, manžel, manželka, náš Stvoriteľ. Objektívne sa teda nedá hovoriť o samote jednotlivca. Niekedy sa sťažujeme na príliš mnoho ľudí, keď sme unavení prácou, nákupmi, postávaním v radoch, alebo dokonca, keď musíme stáť v kostole preplnenom ľuďmi. Tak teda: existuje táto samota, alebo nie?

Subjektívny pocit samoty je naším osobným výtvorom.

Pretože myslíme na seba! Teda, keď človek myslí na seba, cíti sa smutný, nešťastný, osamelý. Nie je sám sebou okúzlený. Koho teda najviac obviňuje? Tých z najbližšieho okolia. Rodičov za to, že musia pracovať, získať hmotné prostriedky pre potreby rodiny. Musia odpočívať po vyčerpávajúcej práci, po státi v radoch v obchodoch. Nie raz si nemôžu dovoliť postarať sa o odpočinok. Ale sú prítomní svojou starostlivosťou o najbližších. Dávajú pocítiť svoju prítomnosť vtedy, keď chýbajú, keď upozorňujú na niečo dôležité, zasahujú do života detí, niekedy sa im stavajú do cesty, aby ich uchránili od zlého.

Nedostatok kolegov, kolegýň v škole, v práci, v dome, v susedstve? To nie je pravda. To ty si ich len odmietol. Položil si príliš veľké požiadavky, ktorým nemohli vždy vyhovieť. Bol si neznášateľný k ich povahovým rysom, niekedy i chybám. A modlíš sa každý deň k Bohu, aby nám odpustil viny, "ako i my odpúšťame"? To nie sú výhovorky,

ale upozornenie na nedostatok súdržnosti v niektorých postojoch. Proste, cítiš sa sám, pretože nedokážeš odpúšťať, si podozrievavý, príliš vyžaduješ.

Nie raz sa pocituje nedostatok pocitu prežívania Boha. Ale, započúvaš sa do Jeho vnuknutí? Počúvaš pozorne, čo hovorí Boh v čase tvojej modlitby? Prijímaš jeho upozornenia, vyslovované prostredníctvom svojich najbližších ako tzv. hlas vnútorného svedomia? Prehlbuješ poznanie o morálnych zásadách? Neobraciaš sa na Boha len vtedy, ak ťa stretne nešťastie? A potom sa divíš, že si ďaleko od ľudí, že ťa Boh opustil. To ty prvý si urobil tieto kroky. Ostatné bolo len dôsledkom.

A keď sme sa sami pre svoju nedôslednosť a pre nedostatok predstavivosti dostali do životnej katastrofy, sme ochotní hovoriť, že Boh nie je, alebo chceme vysvetlenie, prečo to dopustil. A predsa znamenie nezdaru, či nešťastia bolo možné zachytiť skôr, vtedy, keď sme prestupovali pravidlá správania, keď Boh hovoril a my sme Ho nechceli počuť.

Otvorenie sa druhým a svetu - to je podmienka prekonania samoty.

Otvoriť oči, aby sme videli, koľko je na svete javov, vecí a osôb, je možné len vtedy, keď človek prestane myslieť len na seba.

Najjednoduchším spôsobom, ako sa otvoriť svetu, je rozvíjať vlastné záujmy. Len nekonať živelne, ale plánovať uskutočnenie svojich záujmov. Takýto postoj odvracia pozornosť od vlastnej osoby a prenáša ju na predmet záujmu. A čo robiť, keď človek nemá žiadne záujmy? Jednoducho hľadať. Len aby to hľadanie netrvalo príliš dlho. Je potrebné skúmať sa načo máme. Je napr. ťažké snívať o vystupovaní ako estrádny spevák, keď nemáme hlas alebo hudobný sluch. Je však možné, vypestovať si schopnosť natáčať hodnotné diela vokálnej tvorby.

Zložitejším problémom našej otvorenosti voči svetu je druhý človek. Lebo zamerať sa na druhého človeka vyžaduje predovšetkým poznať ho.

Poznanie iného človeka začína vyňatím ho z davu, prijatím rizika individualizácie kontaktov. Individualizácia a videnie človeka v odlíšení od davu, vyžaduje poznať, kto je človek, ale predovšetkým trpezlivosť, s ktorou ho poznávame. Naučiť sa načúvať na vlne druhého človeka, skúšať vidieť svet jeho očami. Takéto zaangažovanie sa o druhého človeka absolútne odvracia pozornosť od zamerania na seba, učí sa zbavovať vlastných problémov, lepšie chápať seba samého.

Máme sklon dať svoje srdce tým, ktorí sú nám sympatickí a sú k nám milí. Avšak oni nepotrebujú dar nášho srdca. Oni ho ľahko dos-

tanú od iných, vzhľadom k náklonnosti k druhým ľuďom. Dar srdca potrebujú tí, ktorí nepoznali ľudskú lásku a ľudské srdce a sú obyčajne netrpezliví, neochotní, nepríjemní, niekedy odpudzujúci. Nikto ich nenaučil mať rád. Pokúsme sa, naučme ich to, vrátia nám to.

Môže sa tiež stať, že keď niekomu dáme srdce, nebudeme prijatí, budeme podozrievaní z výpočítavosti. Keď však napriek tomu vytrváme v darovaní lásky druhému človekovi, potom ho začíname milovať tou najlepšou láskou - za "Pán Boh zaplat". Boh nám zaplatí. Za túto neopätovanú lásku. A to nekonečne, na druhom svete. Práve to vyžaduje pocit solidarity človeka k druhému človekovi.

SEDEM DŮVODOV, PREČO AKO VEDEC VERÍM V BOHA

/A.C. Morrison, prezident Akadémie umení a vied v New Yorku/

Sme iba na úsvite vedeckého veku a každý nový lúč vrhaný vedeckým výskumom ukazuje jasnejšie dielo Stvoriteľa, nadaného nekonečnou inteligenciou. Za tých 90 rokov, ktoré ubehli od Darwinových čias, sme urobili úžasné objavy. V duchu vedeckej pokory a viery, založenej na poznaní, sa stále viac približujeme k vedeckému poznaniu Boha. Ja mám sedem dôvodov svojej hlbokéj viery:

Po prvé: Matematicky presne môžeme dokázať, že náš vesmír bol plánovaný a vytvorený nesmiernym tvorčim duchom. Povedzme, že vložíte do vrečka 10 mincí, očíslovaných od jednej do desať a dôkladne ich premiešate. Matematicky vieme, že pravdepodobnosť vytiahnutia jedničky je 1:10, pravdepodobnosť vytiahnutia dvojky a jedničky 1:1000, vytiahnutia jedničky, dvojky a trojky 1:10.000 a tak ďalej. Vašou nádejou, aby ste vytiahli všetkých 10 mincí v presnom poradí od jednej do desať možno vyjadriť pomerom jednej ku desiatim miliardám.

Podľa podobnej úvahy sú potrebné úplne rovnaké podmienky, aby mohol na zemi existovať život a je vylúčené, aby ich vzájomné správne usporiadanie bolo dielom náhody. Zem sa otáča okolo svojej osi rýchlosťou 1.500 km za hodinu. Keby sa otáčala rýchlosťou iba 150 km za hodinu, naše dni a noci by boli desaťkrát dlhšie, horúce slnko by spálilo za deň celú vegetáciu a zbytok by sa stal obeťou dlhej mrazivej noci.

Ďalej slnko, zdroj života na zemi, má povrchovú teplotu 6.000°C a naša zem je od neho vzdialená práve toľko, aby nás tento večný žiar zahrieval, ale nespálil. Keby slnko vydávalo len polovicu svojho žiarenia, zamrzli by sme, a keby vydávalo o polovicu viac, zhoreli by sme.

Zemská os je naklonená o 23°, čím získavame ročné doby. Keby nebola naklonená, výpary oceánov by sa pohybovali na sever a na juh a vytvorili by nesmierne plochy ľadu.

Keby bol mesiac od nás vzdialený 100.000 km, morský príliv by bol tak ohromný, že dvakrát denne by boli všetky svetadiely úplne pod vodou, ktorá by čoskoro spláchla i najvyššie hory.

Keby zemská kôra bola len o 3 m silnejšia, nebolo by v ovzduší kyslíka, ktorý by sa spojil s inými prvkami na rôzne zlúčeniny, tvoriace zemskú kôru a nebolo by organického života.

Keby bolo more len o niekoľko metrov hlbšie, pohltilo by všetok náš kyslík a kysličník uhličitý a nebolo by rastlín.

Alebo, keby naše ovzdušie bolo značne riedšie, niektoré z meteoritov, ktorých sa každodenne v ovzduší spaľujú milióny, dopadli by na rôzne časti našej zeme a založili by tu oheň.

Následkom týchto a veľa iných okolností nie je ani jediná možnosť z milióna, že by život na našej planéte vznikol náhodou.

Druhý dôvod: Vynaliezavosť a prispôsobivosť života je prejavom vševládnej najvyššej inteligencie.

Nikto nikdy nevyskúmal, čo vlastne život je. Nemá váhu ani rozmery, ale má veľkú silu, lebo rastúci koreň rozlomí tvrdý kameň. Život si podmanil vodu, zem, vzduch, ovládol prvky a prinútil ich, aby sa rozkladali a tvorili zlúčeniny. Život ako sochár dáva tvar všetkým živým veciam a ako maliar vykresľuje každý list a farbi každý kvet. Život je hudobníkom, ktorý naučil vtáčkov spevu piesni a hmyz bzukotu. Život je znamenitý chemik, ktorý dáva chuť ovociu a koreniu, ruže naplnia krásnou vôňou, vodu a kysličník uhličitý mení na cukor a pritom uvoľňuje kyslík, ktorý potrebujú živočíchy na dýchanie. Pozrite sa na takmer neviditeľnú kvapôčku protoplazmy, priehľadnej a podobnej rôsolu, ktorá je schopná sa pohybovať, berúc k tomu silu zo slnka. Táto jediná bunka, táto priehľadná kvapôčka chová v sebe zárodok života a má schopnosť odovzdávať tento život každému živému tvorovi, malému či veľkému. Sila tejto bunky je väčšia než sila všetkých ľudí, zvierat a rastlín, pretože z nej vyšiel všetok život. Príroda nestvorila život, pretože ohňom vypálené skaly a neslané more nemohli dať potrebné predpoklady

A kto ho sem teda priniesol?

Tretí dôvod: Múdrosť zvierat jasne hovorí o добрôte Tvorcu, ktorý vložil pud do inak bezmocných tvorov.

Mladý losos trávi leto v mori, a potom sa vracia do rodnej

rieky, na ktorej sa do nej vlieva riečka či potok, v ktorom sa narodil. Čo ho vedie tak presne späť do rodiska? Ak ho prenesiete do inej riečky, okamžite vie, že nie je v správnej vode, razí si cestu späť do hlavnej rieky a potom zasa hore na miesto svojho určenia.

Ešte obtiažnejšie je rozriešiť záhadu úhorov. Títo podivní tvoria sa sťahujú v období dospelosti zo všetkých riek a rybníkov na celom svete do mora a ponáhľajú sa do nesmiernych hĺbín do okolia Bermúd, čo znamená, že úhory z Európy musia prejsť tisíce kilometrov. Tam sa spária a zomierajú. Maličké úhory, ktoré ešte nemôžu nič vedieť, iba že sú v nesmiernej vodnej púšti, sa napriek tomu vydávajú na spiatočnú cestu a nájdu nie len pevninu, z ktorej vyšli ich rodičia, ale aj ich rieky, jazerá a rybníky, takže každá voda je opäť osídlená mladými úhormi. Žiadny americký úhor nikdy nebol chytený v Európe a žiadny európsky v amerických vodách. Príroda dokonca zdržala dospievanie európskeho úhore o rok, aby nahradila jeho dlhšiu cestu. Odkiaľ sa vzal popud, ktorý to všetko riadi?

Istá osa premôže kobyľku, vyhrabe v zemi dieru, pichne kobyľke žihadlo presne na určité miesto, aby nezahynula, ale bola v bezvedomí ako kus konzervovaného mäsa. Napokon nakladie vajíčka tesne vedľa kobyľky, aby sa jej mláďatá mohli na kobyľke pást, pretože jej mŕtve mäso by mladé osy usmrtilo. Stará osa toto všetko urobila po prvý raz v živote, ale jej druh to robil od nepamäti, pretože inak by takéto osy neexistovali. Takúto tajomnú techniku nemožno vysvetliť žiadnym prispôbením sa pomerom, tá musela byť jednoducho daná.

Štvrtý dôvod: Človek má niečo viac než iba pud - má schopnosť myslieť.

Ešte nebolo o žiadnom zvierati zaznamenané, že by dokázalo rátať do desiat, či len rozumelo významu čísiel. Tam, kde pud je, je jediným tónom flauty, krásnym, ale obmedzeným, ľudský mozog obsahuje tóny všetkých nástrojov orchestra. Tento štvrtý dôvod nie je potrebné rozvádzať: vďaka ľudskému rozumu sme schopní úvahy, že sme tým, čím sme, iba preto, že sme dostali iskru Božej múdrosti.

Piaty dôvod: Božie prostriedky pre zachovanie všetkých živých tvorov - podivuhodné gény.

Tieto gény sú tak nepatrné telieska, že keby bolo možné dať dohromady všetky gény, zodpovedné za zrodenie všetkých ľudí na svete, vmestili by sa do náprstku. A predsa tieto ultramikroskopické telieska zvané gény a ich pôvodci - chromozómy, obývajú každú živú bunku

a sú nositeľmi všetkých ľudských i zvieracích a rastlinných charakteristických vlastností. Náprstok je veru malý priestor na to, aby sa do neho vmestili všetky charakteristické individuálne vlastnosti piatich miliárd ľudí. Avšak to sú nad všetku pochybnosť zistené fakty. Nuž ako teda všetky gény uchovávajú všetky normálne vlastnosti predkov a ako teda zachovávajú psychológiu každého v tak nesmiernom množstve hmoty? Tu je vlastne začiatok dedičnosti v bunke, jednotke, ktorá v sebe chová a nesie gény. Ako je možné, aby niekoľko málo miliónov atómov, tvoriacich ultramikroskopický gén, absolútne ovládlo všetok život na svete?

To je príklad úžasnej múdrosti Tvorcovej: žiadna iná hypotéza to nevyrieši.

Šiesty dôvod: Účelné hospodárenie prírody nás núti, aby sme si uvedomovali, že iba nekonečná Múdrost mohla predvídať a ovládať najrôznejšie eventuality, ktoré sa v prírode vyskytnú.

Pred mnohými rokmi bol v Austrálii vysadený istý druh kaktusu, ako ochranný plot. Nemajúc v Austrálii žiadneho nepriateľa z ríše hmyzu, kaktus sa začal priam zázračne množiť, pokryl územie tak široké a dlhé ako Anglicko. Vyhнал obyvateľov z dedín a fariem a ich poľnosti zničil. Vedci po celom svete hľadali nejakého nepriateľa tohto kaktusu: konečne našli hmyz, ktorý sa živil iba kaktusom a nechcel žrať nič iné. Rýchle sa množil - nemal v Austrálii žiadnych nepriateľov. Tento hmyz čoskoro kaktus premohol, takže dnes je ho už v Austrálii málo a skoro súčasne vyhynul i hmyz, ktorý kaktus vyhubil. Takéto zásahy a udržiavanie rovnováhy v prírode riadi iste nejaká najvyššia Múdrost.

Prečo tak rýchlo množiaci sa hmyz neovládol celú zemeguľu? Pretože nemá také pľúca ako človek, ale iba dýchacie prieduchy. Keď hmyz rastie, tieto prieduchy nerastú úmerne s ním. Preto sa nikdy na svete nevyskytol skutočne veľký hmyz. Keby nebolo tohto múdreho zariadenia, nemohol by človek na zemi existovať. Predstavte si, že by ste sa stretli na svete so sršňom, veľkým ako tiger.

Siedmy dôvod: Okolnosť -- že človek môže chápať Boha.

Poňatie Boha vyviera zo schopnosti človeka, ktorú nikto iný na tomto svete nemá - z inteligencie. Iba vďaka tejto úžasnej vlastnosti človek samojediný medzi tvormi môže nájsť dôkazy vecí neviditeľných.

Obzory, ktoré táto vlastnosť človeku otvára, sú nekonečné: lebo

keď sa zdokonalená inteligencia stáva špirituálnou skutočnosťou, môže vo všetkom účelnom usporiadaní a dianí okolo seba vidieť a poznávať veľkú pravdu, že nebo je všade, že Boh je všade a vo všetkom, ale nikde nám nie je tak blízko, ako v našich srdciach.

Je to pravda ako vedecká, tak rozumovo poznateľná, čo napísal žalmista Pána: "Nebesia rozprávajú o sláve Boha a obloha hlása die-
lo jeho rúk."

TAU VO FRANTIŠKÁNSKYCH SPISOCH

Kedy začal František uctievať TAU. Úcta a pobožnosť sv. Františka k symbolu TAU - symbol spásy, začala pravdepodobne 1.11.1215, kedy počul zahájovacia reč pápeža Innocenta III. pri otvorení IV. lateránskeho koncilu.

Pápež hovoril, energicky predložil svoj plán reformy Cirkvi, ktorá bola v tejto dobe zasiahnutá kacírstvom, nespútanosťou mravov, bohatstvom kňazov a ich zasahovaním do politiky a časných záležitostí. Použil slova Ezechiela proroka a obrátil sa nimi na koncilných otcov.

"Vtedy mi veľkým hlasom takto kričal do uší: Priblížil sa čas navštívenia mesta a každý má v ruke nástroj ničenia. A hľa šesť mužov prichádzalo cestou od hornej brány, ktorá pozerá na sever, každý mal v ruke ničiaci nástroj!. Medzi nimi bol však muž oblečený do plátna, ktorý mal písacie potreby za pasom a povedal mu Pán: Prejdi cez mesto, cez Jeruzalem a urob znamenie TAU na čelá mužov, ktorí vzdychajú a plačú nad rozličnými ohavnosťami, ktoré sa uprostred neho dejú... i povedal druhým: Prejdite za ním po meste a zabíjajte! Nech sa Vám oko nezmiluje a nešetrite!... Ale nedotknite sa nikoho, kto má na sebe znamenie TAU."

Pápež pokračoval: Kto je tých šesť mužov poverených Božou pomocou? To ste Vy koncilní otcovia. Použite zbrane, ktoré máte v ruke: exkomunikáciu, zosadenie-suspenzáciu, kliatbu. Trestajte bez milosti všetkých, ktorí nie sú poznačení uzmierujúcim TAU a zatvrdlivo zneuctievajú kresťanstvo. Pápež vo svojom príhovore rozlíšil tri druhy predurčených, poznačených písmenom TAU:

1. Tí, ktorí sa chceli zúčastniť krížovej výpravy plánovanej na r. 1217.
2. Tí, ktorí sa síce nemohli zúčastniť krížovej výpravy, ale bojovali proti kacírstvu.
3. Hriešnici, ktorí sa obrátili a naozaj zmenili svoj život.

Je známa Františkova úcta k Cirkvi a preto nie div, že si zami-
loval TAU ako zamenie spásy. Zatiaľ čo sa začína boj so zbraňami a
z exkomunikáciou, František chudobný a pokorný putuje ako pisár v
ľanovej tunike, vtlačá spasiteľne znamenie na čelá svojich bratov,
na rany chorých, na steny v celách... Obyčajne nosieval palicu z ru-
kovätou v tvare TAU.

František žil v prostredí, ktoré dýchalo symbolickým bohatstvom
TAU. Pravdepodobne mal naň vplyv i styk s rádom sv. Antona - pustov-
níka. Bratia mali v Ríme lazaret a František tam býval na začiatku
r. 1210.

Ako symbol príslušnosti k rádu a oddania sa bohu službou lásky
nosili veľké TAU, prišité na habyte a palicu, ktorú používali pri
chôdzi a ktorá bola tiež ozdobená týmto znakom. Tiež v Greciu na
frezke, kde je zobrazený brat Leo, ako slúži svätú omšu, je vidieť
na jeho rúchu znamenie TAU.

Damien Vorreux vo svojom diele: "Františkánsky symbol TAU sa
zmiňuje o mystickom hnutí v ľudovej náboženskej kultúre v stredo-
veku, ktoré považovalo TAU za znamenie spásy. Používali ho ako charak-
teristický znak, tých čo sa celkom oddali službe lásky a prinášali
morálne i fyzické zdravie. Rozpráva sa, že v San Gall, v južnom Fran-
cúzku TAU napísané na múroch všetkých domoch a kostoloch zbavilo
krajinu epidémie.

Biblicko Františkánsky obsah TAU

Biblickým bádáním sa dospelo k záveru, že TAU rovnako ako križ-
nám pripomína bla^{hoslavenstvo} chudoby a skrze víťazstvo Ježiša nášho Pána
je znamením istoty a spásy. Teraz ho porovnáваме s Františkánskymi
spismi, v ktorých sv. František prejavuje tomuto znameniu veľkú
úctu. S prekvapením zisťujeme, že pri ocenení symbolu TAU sa nevy-
nechal žiaden aspekt zo sv. písma.

Znamenie blahoslavenstva chudoby

Symbolom TAU sa označovali tí, ktorí sa stali chudobnými a
spoliehajú sa iba na Boha, čo majú vieru v slovo Božie t.j. slepú
dôveru, jasnú, istú nádej, čo majú len Boha ako jediné dobro.
"Ty si jediné dobro, najvyššie dobro, Pán a Boh..."
František uvažoval o zmŕtvychvstaní Pána. Prosil úpenlivo pani chu-
dobu, aby poznačila jeho telo znamením TAU. "A preto pani chudoba

maj zľutovanie s nami a poznač nás znamením svojej milosti."

Sledujme slovo za slovom tento text, týkajúci sa chudoby: Ty si bola s Ním pri nadávkach Židov, pri urážkach farizejov, pri výčitkách veľkňazov. Bola si s Ním, keď bol políčkovaný, oplúvaný, bičovaný. Ten, ktorý mal byť všetkými uctievaný bol všetkými zneuctený, iba ty si ho tešila. Neopustila si Ho ani pri smrti, a to pri smrti na kríži. A keď na kríži pnelo Jeho nahé telo, ramená rozpiate, ruky a nohy prebodnuté, trpela si spoločne s Ním, takže na Ukrižovanom sa nezdalo byť nič slávnostnejšie ako ty. Konečne, keď vstúpil na nebesia, odovzdal ti pečať nebeského Kráľovstva, aby si poznačila vyvolených týmto znamením. A každý kto chce prísť do večného Kráľovstva musí ťa žiadať o pomoc, lebo nikto, kto nieje poznačený týmto znamením nevojde do tohto Kráľovstva.

Táto scéna tak krásne vyjadrená sv. Františkom má obdobu v Ezechielovi, kde pisár označuje vyvolených písmenom TAU. TAU má spojitost so spasiteľným znamením kríža, je znakom milosrdenstva a lásky Božej a prameňom radosti. /Kvietky sv. Františka/

František označil písmenom TAU celý bratov, ktorí nasledovali chudobu a pokoru nášho Pána Ježiša Krista; mohli tak v pokoji odpočívať pod týmto spásonosným znamením. To isté sa môže povedať aj o chudobných sestrách, združených okolo sv. Kláry pri kostole sv. Damiana.

Istota spásy skrze Kristovo víťazstvo.

V časti o "Zázrakoch" rozprával Celáno, že sv. František uzdravil chorého tým, že položil TAU na jeho rany. Pred krížom a pred TAU sa sv. František a jeho bratia klaňali tajomstvu spásy, kde sa aj modlili: "Klaníme sa Ti, Najsvätejší Pane Ježišu Kristu, tu i vo všetkých Tvojich chrámoch po celom svete a dobrorečíme Ti, lebo si svätým krížom svet vykúpil." Keď mal brat Lev pochybnosti o istote spásy napísal mu sv. František požehnanie z Deuteronomia, pripojil náčrt hlavy, urobil na čele znamenie TAU a pripísal: "Príjmi tento list a uchovaj ho starostlivo až do svojej smrti." A brat Lev ho schoval na svoje srdce, napísal niekoľko slov malým písmom, aby tak potvrdiť pravosť listu. Tento list je zachovaný. Pre Františka bolo TAU znamením spásy a Kristovho víťazstva.

Záver

Sv. František mohol tiež poznať TAU ako jeden zo symbolov mystiky vtedajšej doby. Osobitne si ho zamiloval, keď počul na Vatikánskom lateránskom koncile, že Innocent III. vyhlásil toto znamenie za znak cirkevnej obnovy. František dával symbolu TAU biblicko-teologický význam. Vedel o ňom, že je symbolom:

- blahoslavenstva chudoby idúceho až k paradoxu kríža,
- spasiteľnej sily zmŕtvychvstania nad chorobou a pokušením,
- istotou spásy skrze Pána nášho Ježiša Krista, ktorý skrze svoj svätý kríž spasil svet.

V dnešnej dobe uctieujú františkánske rodiny stále viac TAU. Objavuje sa na titulných listoch, časopisoch, nosia ho bratia I. i III. rádu. Ale nemá to byť akýsi konvenčný odznak na rozlíšenie odvetví rádu, alebo doplnok k habitu sestier. TAU máme mať vždy v úcte. Ak ho používame ako ozdobu, mali by sme sa pýtať: "Mohla by pani chudoba poznačiť moje čelo znamením TAU?"

HRDINSKÝ KŇAZ, KTORÝ MAL VEĽMI RÁD MLÁDEŽ

Don Bosko patrí k najväčším ľuďom svojej doby. Patrí k tým, ktorý aj po odchode na večnosť zostávajú svojim duchom medzi nami a ďalej nás učia a povzbudzujú. Jeho pamiatku si pripomíname každý rok 31. januára.

Svätý Ján Bosko pochádza zo severného Talianska, z Piemontu, z osady Becchi pri Castelnuove, ktoré sa dnes volá po ňom Castelnuovo Don Bosco. Celý svoj život prežil prakticky v Turíne. Založil dve rehoľné spoločnosti: saleziánov a Dcéry Panny Márie Pomocnice kresťanov. Priebeh jeho života bol už od prvých rokov veľmi zaujímavý.

Janko Bosko mal sotva dva roky, keď mu zomrel otecko. Mamička Margita, chudobná, ale hlboko veriaca roľníčka, sa naplno venovala výchove svojich troch chlapcov, ako jej to kládol na srdce unierajúci manžel. Využila na to každú príležitosť. Javy prírody, rozličné udalosti, ba aj príhody všedného života využívala na to, aby hovorila deťom o mocnom, láskavom, starostlivom, ale aj spravodlivom nebeskom Otcevi. Zdôrazňovala im, že Boh chce, aby sme všetci boli šťastní, a dáva nám na to možnosť, no nikoho nenúti.

Margita nevychovala svoje deti iba slovami. Ráno, napoludnie a večer, ako aj pred jedlom a po jedle sa s deťmi pomodlila. Každú nedeľu išla s nimi do susednej obce na svätú omšu. Bola k nim milá, láskavá, ale zároveň aj rozvážna a primerane ich veku ich priučala

pracovitosti a obetavosti. Hoci bola chudobná, ochotne pomáhala chorým a núdznym na okolí.

A tak bystrý Janko s každodenným chlebom prijímal od matky aj dôkladnú ľudskú a kresťanskú výchovu. Mal výbornú pamäť, bol šikovný a vynaliezavý. Rád chodil medzi chlapcov, rýchlo sa stával pánom a organizátorom hier a chlapci sa bavili až jedna radosť. Priam lipli na ňom. No neostával iba pri tom. To, čo počul od matky alebo pána farára v kostole, vedel zaujímavo vyrozprávať svojim kamarátom.

Jankovi spoločníci pri hrách neboli veru anjeli. Neraz sa stalo, že Janko prišiel domov prv ako obyčajne, či už s nejakou odreninou, alebo aj s rozbitou hlavou... Keď mamička ošetrovala, dohovárala mu:

- Ale, Janko môj, každý deň je s tebou starosť! Viac mi nechoď medzi tých uličníkov! Vidiš, akí sú zlí!...

- Mama, ja idem medzi nich práve preto! Keď som s nimi, nerozprávajú neslušne, nehrešia...

- Dobre, dobre, ale viac mi ta nechoď!

- Mama!...

- Rozumel si?!

- Mama, ak si to naozaj praješ, nepôjdem...

No potom s prosebným pohľadom upretým na matku dodal:

- Mamička!... Ale... keď som ja medzi nimi, sú dobrí!

Napokon matka pohľadila chlapca po hlave a povedala:

- Nuž dobre, Janko, choď!...

Len čo povedal matke "ďakujem", vyletel ako strela, aby opäť zabával svojich kamarátov a pomáhal im stať sa lepšími.

Kedy sa Janko Bosko rozhodol ísť za kňaza?

Prakticky ešte v detskom veku. Za každú cenu chcel byť osožný chlapcom a vôbec mladým ľuďom. A tak už ako chlapec prišiel na to, že najviac dobra bude môcť pre mladých urobiť ako kňaz.

V tomto presvedčení ho utvrdil aj sen, ktorý mal už ako deväťročný. Vo sne videl neďaleko rodného domu veľký dvor a na ňom plno chlapcov. Jedni sa smiali, druhí zabávali a mnohí veru aj kliali. Keď to Janko počul, vbehol medzi nich a snažil sa ich slovami i pästami umlčať. Zrazu však videl pred sebou ctihodného muža, v najlepšom veku, nádherne odetého. Jeho tvár žiarila tak silno, že sa Janko ani nemohol naňho dívať. Muž oslovil Janka po mene a kázal mu, aby sa postavil na čelo tých nezbedných chlapcov. Potom dodal:

- Nie bitkou, ale láskou a prívetivosťou si musíš získať svojich priateľov. Poučaj ich o škodlivosti hriechu a o kráse čnosti!

Zmätený Janko sa vyhovárал, že je iba úbohý chlapec, neschopný vyučovať druhých náboženstvo... No v tej chvíli chlapci nechali

svoje hádky a všetci sa zhikli okolo muža. Janko sa ho takmer mimovoľne opýtal:

- Kto ste, keď žiadate odo mňa také nemožné veci?

- Práve preto, že sa ti to zdá nemožné, musíš to urobiť možným svojou poslušnosťou a múdrosťou.

- Ale kde a ako sa to naučím?

- Dám ti Učiteľku a pod jej vedením sa staneš múdrym.

- Ale kto ste, že takto hovoríte?

- Som Syn tej, ktorú ťa tvoja matka naučila tri razy denne pozdravovať.

- Moja matka mi hovorievala, aby som bez jej dovolenia nemal nič s neznámymi ľuďmi. Povedzte mi teda svoje meno!

- Opýtaj sa to mojej Matky.

V tej chvíli zbadal Janko pri mužovi vznešenú Paniu. Jej plášť svietil, akoby bol utkaný z najkrajších hviezd. Pani vzala Janka za ruku a povedala mu:

- Pozri sa!

- Janko sa obzrel. Chlapci zmizli a miesto nich videl kozliatka, mačky, psov, medvede, vlkov a iné zvieratá. Pani mu povedala:

- Tu je tvoje miesto, tu budeš pracovať. Staň sa pokorným, statočným a silným. A čo teraz vidíš u tých zvierat, to budeš robiť pre moje deti.

V tej chvíli Janko videl namiesto predošlých zvierat tiché baránky, ktoré poskakovali a pobehovali okolo muža a Panej a veselo blečali na ich počesť.

Tu sa Janko pustil do plaču a prosil Paniu, aby hovorila jasne, lebo vraj nevie, čo to všetko znamená.

Vtedy mu Pani položila ruku na hlavu a povedala:

- príde čas, keď to všetko porozumieš.

Po týchto slovách sa Janko na nejaký šramot zobudil a bolo po sne. Zdalo sa mu však, že má ešte ruky dotlčené od buchátov, ktorými tých chlapcov častoval, a že ho bolí tvár od úderov, čo zasa on od nich dostal.

Ráno vyrozprával sen bratom, matke i starej matke. Každý si sen vykladal po svojom.

- Budeš pásť kozy, ovce a dobytok, - hovoril Jožko.

- Budeš vodcom zbojníkov, - povedal uštipačne najstarší brat Anton.

- Ktovie, či nebudeš kňazom, - poznamenala matka.

Vec rozriešila stará matka takto: - Snom netreba veriť!

To isté si myslel aj Janko, ale na sen nijako nevedel zabudnúť.

Sprevádzal ho po celý život a neskoršie sa mu viac ráz opakoval. Bolo to najmä v ťažkých a rozhodných chvíľach jeho nie ľahkého, ale veľmi zaujímavého života.

Ako sa Janko Bosko dostal ku kňazstvu, keď boli takí chudobní?

Jeho cesta ku kňazstvu bola posiatá ťažkosťami a prekážkami. No Panna Mária bola stále s ním. Aj ťažkosti mu slúžili na to, aby sa stával stále viac pokorným, statočným a pevným. S húževnatou vytrvalosťou, modlitbou a s Božou pomocou sa prebil cez všetko a 5. júna 1841 bol v Turíne vysvätený za kňaza. Ani počas štúdií nikdy nezabudol na mladých ľudí a pomáhal im rozličným spôsobom.

Po vysviacke ponúkli don Boskovi niekoľko veľmi výhodných kňazských miest. No don Cafasso, ktorého don Bosko prosil o radu, mu povedal:

- Neprijímajte nič. Príďte sem do Turína do kňazského domova a doplňte si svoju kňazskú formáciu.

Len čo don Bosko prišiel do kňazského domova, don Cafasso mu povedal:

- Vyjdite do mesta a obzrite sa okolo seba!

Don Bosko vyšiel a všimal si situáciu mladých ľudí v Turíne. Bola strašná, z hmotnej i duchovnej stránky. Neraz mu bolo do plaču. Celým srdcom ich miloval a chcel ich zachrániť. Úpenlivo prosil: "Bože, čo mám robiť, ako začať?"

Bol sviatok Nepoškvrneného Počatia Panny Márie, 8. decembra 1841. Don Bosko bol v sakristii kostola svätého Františka Assiského. Obliekol si omšové rúcho a čakal na miništranta. Tu sa odohrala zaujímavá scéna. Kostolník zavolať na akéhosi chlapca, ktorý stál v kúte sakristie:

- Poď miništrovať!

- Nevie.

- Poď, budeš miništrovať don Boskovi!

- Nevie miništrovať, nikdy som to nerobil.

- Čo? Nevieš miništrovať? Tak prečo sa sem trepeš? - zlostil sa kostolník a s bičkou ho vyhnal.

- Prečo ste ho bili? - ozval sa don Bosko, keď sa kostolník vrátil. - Čo vám spravil?

- Pchá nos do sakristie a nevie miništrovať!

- Ale preto ste ho predsa nemali byť.

- A čo vás potom?

- Čo ma potom? To je môj priateľ. Hneď mi ho zavolajte! Musím sa s ním rozprávať.

- Ej, chlapče, poď späť!... Don Bosko ťa volá, chce s tebou hovoriť! - volal kostolník na chlapca. Chlapec sa vrátil. Don Bosko

mu vraví:

- Poď sem! Neboj sa, poď! Nič ti nespravím. Bol si už na svätej omši?

- Nie.

- Ostaň teda na svätej omši a potom ti poviem niečo pekného. Uvidíš, že sa ti to bude páčiť.

Chlapec ostal. Po svätej omši ho don Bosko zaviedol do izbičky pri sakristii a prívetivo sa ho opýtal:

- Ako sa voláš?

- Bartolomej Garelli.

- Odkiaľ si?

- Z mesta Asti.

- A čo robíš?

- Som murársky učeň.

- Máš ešte otca?

- Nemám. Zomrel.

- A matku?

- Aj ona zomrela.

- Koľko máš rokov?

- Šestnásť.

- Vieš čítať a písať?

- Nie.

- Vieš spievať?

- Nie.

- Vieš písať?

Chlapec sa usmial. To práve chcel don Bosko. Bol to znak, že začali byť priateľmi.

- Bol si už na prvom svätom prijímaní?

- Ešte nie.

- Ale na svätej spovedi si už bol, pravda?

- Áno, ale veľmi dávno, keď som bol ešte malý.

- A na katechizmus chodíš?

- Bojím sa ta ísť.

- Prečo?

- Lebo by som sa musel hanbiť, že malí chlapci vedia viac ako ja.

- Keby som ťa ja učil katechizmus, prišiel by si?

- Veľmi rád!

- Hoci aj sem, na toto miesto?

- Áno ak ma len nebudú biť.

- Neboj sa nič. Nikto ti nič nespraví. Buďeš mojím priateľom a každý ti dá pokoj. Kedy by sme mohli začať?

- Kedy vy chcete.
- Aj dnes večer?
- Áno.
- Aj teraz?
- Veľmi rád.

Don Bosko si pokľakol a vrúcne sa pomodlil Zdravas', Mária. O štyridsaťpäť rokov neskôr povedal svojim saleziánom: "Za všetky požehnaná, ktoré nám potom v hojnosti pršali z neba, ďakujem tomuto prvému Zdravasú, ktorý som sa vtedy s čistým úmyslom a vrúcne pomodlil." Po modlitbe don Bosko naučil Garelliho prežehnať sa a vysvetlil mu, prečo Boha nazývame Otcom. Asi po polhodine sa s ním lúčil:

- Bartolomej, bol by som rád, keby si prišiel aj na budúcu nedeľu.

- Prídem veľmi rád!
- Ale nie sám. Prived' aj svojich priateľov!

Chlapec prisľúbil. O tri dni bola nedeľa. Do sakristie kostola svätého Františka Assiského prišlo deväť chlapcov. Šesť ich priviedol Bartolomej a dvoch ta poslal don Cafasso. Všetci sa pýtali na don Boska. Tak sa začalo prvé don Boskovo dielo - oratórium.

Uctievajme si Pannu Máriu a majme neohraničenú dôveru v jej mocnú materinskú prímluvu.

Otvorme oči svojho srdca, obzrime sa okolo a robme druhým dobre. Robme to už teraz za mlada, veselo, nezištne a vytrvalo. Veď čo sme urobili niekomu z blížnych, urobili sme samému Ježišovi Kristovi!

NEVZDAL SA

Napriek veľkému umeniu a úspechom v živote nebol hudobný skladateľ Ludwig van Beethoven nikdy šťastný. Otec sa díval na jeho obrovský talent ako na zdroj rodinných príjmov a malý Ludwig musel cvičiť hru na klavír až do noci, takže skoro znenávidel hudbu. Jedinou útechou mu bola matka, no i tá zomrela, keď mal 17 rokov. Od 28 roku začal hluchnúť, čo naň veľmi ťažko doliehalo. No i pritom tento "najnešťastnejší" z ľudí, ako sa sám nazval, vytvoril najvýznamnejšie diela koncom 18. a začiatkom 19. storočia.

Tvorivá sila, ktorú ti dal Boh, sa môže prejaviť len tak, ak sa odhodláš bojovať. I keby to trvalo roky, všetko, čo prekonáš, ukáže sa v živote ako to, veľké čo sa v tebe skrýva.

"Ten, kto položí ruku na pluh a obzerá sa nazad, nie je súci pre Božie kráľovstvo. /Lk 9,62/

Ukrižovaný Spasiteľu, pomôž mi využiť tvorivé sily, ktoré si mi dal i keby si to vyžadovalo veľkú osobnú obeť.

1.VII.1942.: Zaumienila som si, že budem milovať predrahou Krv a klaňať sa Jej a bola som predsa roztržitá a necitlivá.

"Ztoho môžeš vidieť, čo si: Dievčatko, ktorému sa často menia jeho veľké city. Si nevládna ako malé dieťa. Obetuj mi svoju slabosť! Popros Ma, aby som ťa zastúpil. Neodmietnem tvoju prosbu".

2.VIII.: "Áno, len choď naproti na stanicu. Nevynechaj ani jednu príležitosť, ak môžeš niekomu pôsobiť radosť a to tak, akoby som je Ja robil. Taká úslužnosť môže urobiť aj dobrý dojem! Niekedy celý rad divov sa zrodí v jej stopách v hociktorej duši: je dojatá, že niekto bol k nej dobrý...".

10.VII.: Pochybovala som, že hovorí so mnou, ktorá som taká biedna.

"A prečo by nie? Či nemôžem hovoriť s kým chcem? Či si nemôžem slobodne voliť svojich priateľov, svojich apoštolov? Podívaj sa na Evanjeliá, koho som si volil? Teba som preto volal, aby si bola so Mnou vo vnútornom styku a ukázala ľuďom, aký jednoduchý a radostný je tento život. Choď a čiň tak, ako som to od večnosti ustanovil o tebe. Pravda, si rada, keď každý herec dobre zahraje svoju úlohu? Ja som rád, keď každá duša splní Moje pranie. Duša je celkom slobodná, ale keď z lásky sa skloní pod Moje jarmo, čaká ju veľká blaženosť a rýchlo kráča mojou cestou. Všetko, čo duša robí pre Mňa, dotýka sa Môjho Srdca a nechá vo Mne vytrysknúť nový prameň milosti. Ja na priateľskom podklade odplácam tým, ktorí Mí slúžia, význačnými milosťami. Kto by mohol byť vernejší než Ja? Ja som bol verný úplne až na smrť. Začínaj znovu každý deň, akoby to bol ten prvý. Neľakaj sa, veď som tam a poznám ťa. Či neviem všetko? A predsa som rád, keď sa predo Mnou obviňuješ, keď prosíš o odpustenie, lebo tak vzrastá tvoja dôvera vo Mňa. Či by si mohla o niečom hovoriť ako o svojej biede?"

Odvzdávaj sa láske, tým potešíš lásku. Vstup na arénu odvážlivcov, hrdinov! Je čas! Pocti Ma tým, že vyhovieš očakávaniu, že vo všetkom sa snažíš zhodnúť sa s mojím prianím, že vyskočíš, len čo počuješ hlas svojho Ženícha. Aká veľká bude jeho radosť - si slobodná..."

27.VIII.: Na ostrove Mélet: Podala som mu kvietok, aby si ho pripol na šaty.

"Tak je dobre! Kľaňaj sa Mi vždy, myslí na Mňa všade, lebo som všade prítomný a tak sladko Mi je, ak myslíš na Mňa, lebo z teba ani Ja oči nespustím. Nikde Ma nemôžeš prekva-piť, lebo všade čakám na teba. Ó, blažené stretnutie. Ktorí sa milujú, tým sa zdá každý okamih dlhý, každý okamih, ktorý musia prežívať vzdialení od seba. A čo to pravé - večné stretnutie! Mysli naň často! Pripravuj dušu už teraz na tú rozumu pozbavujúcu blaženosť vzdávaním vďaky. Vieš, že Ja som niesol hriechy celého sveta. Vieš, že všetky Moje zásluhy patria tebe. Máš za čo vzdávať vďaky! Vy ste mojím životom. Všetci odo Mňa pochádzate. Prebýva-jte teda vo Mne s celou dôverou. Či nezávisí blaženosť od najlepšího Priateľa? Som vašou spásou. Či máte väčší poklad ako život? Dajte teda ten život Mne! Preto, že ste ho dostali, príjem ho ako milý dar, moje drahé dievky. A dostanete ho späť vo Mne - na večné veky. Len tak pochopíte, čo znamená tento z Boha do vás a z vás opäť do Boha prúdiaci život. Príď už teraz s celým srdcom ku Mne, aj keď to ešte nechápeš. Odovzdaj sa celá. Neboj sa, že ťa moja moc "rozmliaždi", lebo si ťa uloží na svoje Srd-ce. Keby si vedela, aký ohľad mám na tvoju slabosť. Ty si sa ešte ani nepohla ku Mne a Ja som už rozostrel svoje náručie k tebe. Moje Srdce sa rýchlejšie pohne než tvoje, lebo láska je pozorná".

30.VIII.: Po veľkom daždi.

"Vidíš, aj tieto malé mráčky odzrkadľujú nebo. Hľad na Boha pokojne a s pokojným srdcom. Viď len Jeho, jedine na Neho sa vyplatí dívať. A potom Ho budeš aj odzrkadľovať!"

Pri sv. prijímaní, keď Pán v spôsobe sv. Hostie vstu-poval do môjho srdca, predostrela som Mu svoju pamäť, svoj rozum, svoju vôľu.

"Uchop prítomný okamih! Vlej do neho všetku lásku svojho

srdca! Nech je tento okamih predmetom tvojej úcty. Nestaraj sa o minulosť, netráp sa o budúcnosť, ži prítomnému okamihu -- z l á s k y !

2IX.: Cestovala som cez Nantes dox Jour -- sur Erdre.

V Nikolas som videla veľmi malé klakadlo pre sv. prijímanie a poznamenala som: Vyzerá ako stolík pre dve osoby. "A pokrmom je Host² s¹m. Poďakuj sa, že tak mnoho ráz som ťa nasycoval, napájal počínajúc tvojím prvým sv. prijímaním! Koľko to dôverných, láskou oplývajúcich spolupovzbudení od tých časov. Koľko Hostií v tvojom srdci! Obetuj ich všetkých súhrne na môj úmysel. Vieš -- za môjho hriešnika ... a potom na tvoj úmysel. Všetky tieto sv. Hostie uvidíš znovu v nebi. Ó, jasavá radosť, prijímanie, ktorých budeš ešte účastná do svojej smrti!

1C.IX.: Ingrandes - v kostole.

"O čom uvažuješ, ak je reč o službe bližnému? Nezapúďaj, že Mne slúžiš v jeho osobe. Toto ti dodá smelosti. Musíš byť smelá, aby si sa stala svätou. Nestrácaj nikdy cieľ z očí - chcem sa stať svätou - chcem ťa stále nasledovať, vždy, vždy na Teba pozerat'! Ver mi, je to tak ľahké, jednoduché. Keby ste toho neboli schopní, či by som to od vás žiadala? Posväcuj prítomný okamih v Mojej láske -- to je všetko! Nerob si problémy, nenamýšľaj si, nekomplikuuj! Jednoducho Mi daj svoju dušu, Mne, Jednoduchému. Aká jednoduchá bola moja modlitba na Olivovej hore a aj potom, keď som padol do rúk Púdi až po smrť na Kríži. Čo prezrádzalo na Mne, že som Boh? Vnútorne láska, ktorá robí človeka veľkým. Nevidieť z toho nič. Stále sa môžeš zdržovať v mojom Srci a nikto to nespozoruje. Ale tým osláviš môjho Otca!

V n ú t o r n ý ž i v o t j e p r e d n e j š í a c e n n e j š í a k o v o n k a j š í . D u š a h o n á r i a d i ť . O n a j e k r á l ' o v n á , v o n k a j š o k j e l e n s l u ť a -- s v e t h l á s a o p a k . J e m u j e d ō l e ť i t é , č o j e z m y s l o v é . Č o j e n a d z m y s l o v é , n e z n a m e n á n i č .

H ľ a d a j M a v o s v e t l e n e v i d i t e l n ý c h v e c í . N a v š e t k o h ľ a d z n a d p r i r o d z e n é h o s t a n o v i s k a v o d n e , v n o c i . V h í b k e t v o j e j d u š e n e ž i j e ť t y , a l e J a . T a m s a M i k l a ň a j a v z d ō v a j v ě a k y ! V o s v o j o m s t y k u s o M n o u b u d j e d n o d u c h á . N e m y s l i t e s i , ť e p o t r e b u j e t e n e j a k ú z v l á ť t n u r e č , z v l á ť t n e p o h y b y ,

keď so Mnou hovoríte. Kto by vám mohol byť bližší ako Boh?

17.IX.: Fresne.

"Ako môžem s tebou rozprávať, keď ma nepočúvaš? Moje Srdce prekypuje. Zlutoj sa nado Mnou a prijmi Ma do svojho srdca s mojimi milosťami. Žiadaj si, aby si mohla vyliat' na ľudí záplavu milostí. Tak rád by som sa dostal ku každému. Kto mi pomôže, aby som sa s nimi stretol? Kedysi som povedal"...
...nechajte ich prísť ku Mne!" Teraz vravím: "Pomôžte im dostať sa ku Mne! Tých, ktorí Ma nepoznajú, tých, ktorí ma zle poznajú a ktorí Ma nechcú poznať ... Všetkých čakám s plápolajúcou láskou. Povedz im to! Odovzdaj im ty môj odkaz, ktorá Ma lepšie chápeš. Nech si príčinou, aby sa im v srdci ozvala Tútosť a Ja ich už prijmem do svojho Srdca. Nepoznávajú dostatočne Srdce svojho Vykupiteľa. Poctite Ho svojou dôverou - uverte Mu. Jeho vlastnosti sú láska a milovanie. Blahoslenné odpustenie nikomu neodoprie! Keď som už hriechy odpustil, viac na ne nespomeniem. Prikryjem vás bielym pláštom."

Ó, Pane aké posvätné je každé Tvoje slovo!

"Tieto slová som venoval svojim dietkam, preto sú plné nežnosti. Prijmi ich kľačičky, ako by si Mňa prijala. Vieš, že zostanú na veky. Keď zomrieš, zostanú druhým. Dobrodennie prúdi a tu a tam sa ujme. To je večná renesancia Božia. Nech je požehnaný každý, ktorý v tom spolupôsobí. Môžu si odpočinúť na Mojom Srdci už teraz ako milované dietky".

24.IX.: "Oddiaľuj sa vždy viac od zeme. Približuje sa veľký okamih veľkého stretnutia. Či nie sú moje opätovné upozornenia ako trojité zaznenie gongu pred vyťahnutím opony?/Zomdlene som v kosetole/. Pripravuj sa s blaženým vzrušením na výstup na tomto druhom javisku. Zväčšuj netrpezlivosť - lásku; ktorá sa konečne budemôcť zmocniť predmetu svojich najkrajších snov. Krajších od toho ani vysniť nemôžeš a skutočnosť - môžeš byť istá - bude ešte omnoho krajšia. Počujem tvoj volajúci hlas; prijmem tvoje posledné obety, venujem svoju pozornosť tvojim túžbam po spojení. Toto bude overtúra zahrňujúca v sebe základnú náladu, aby si sa veľmi pripravovala vykonávaním skutkov najčistejšej lásky. Ó, aké milá mi je duša už teraz, ktorá sa

vždy snaží konať podľa mojej vôle, ktorá má za otázkou márnivosti vystúpiť teraz z tela... Pohliadnem na ňu, ako si prišla, aby som na ňu hľadel. Pri sv. prijímaní pros, aby si mohla napraviť svoju minulosť. Pri sv. prijímaní sa rozprúdím vo vás, preniknem každú vašu schopnosť, každú vašu kvapku krvi a vylepším vás, ako si prajete. Veď aj teraz som vaším Bratom Vykupiteľom. Moja láska sa nezastaví. Ku komu vojde, tam začne i pôsobiť. Ja som čistý skutok. Prijmi s povďakom, čo konám v tebe a odovzdaj sa s veľkou túžbou, aby sa v tebe nič nevymykalo Môjmu pôsobeniu... Pros, opieraajúc sa o moje Srdce! Hovor: "Moja drahá Láska, daj mi každý deň jedného hriešnika, aby som ťa mohla sním preživiť".

30.IX.: Ingrades - v kostole.

"Vo velebnej Svätosti Oltárnej práve tak bije Moje Srdce ako v nebi a ako kedysi za môjho pozemského života. Kristus má len jedno Srdce. Ver, že som tu, tu pred tebou. Priblíži sa so svojím srdcom k Môjmu Srdcu, aby si Ma potešila. - Vidíš, aký som osamelý v tom prázdnom kostole! Vedel som, že to tak bude a predsa som ustanovil Njstv, Svätosť Oltárnu... Azda jedna jediná duša pochopí teraz jej vrelosť. Rozprávaj so svojím Svätostným Ježišom ako s Najdôvernejším Priateľom. Poslúchaj ťa. Môžeš byť v tom istá, že ťa veľmi miluje. Otvor svoju dušu! Odpočiň si! Odpútaj sa od zeme! Vstup do sveta duše! Nech ťa duša unáša. Hovor, že vždy netrpezlivo čakáš, aby si sa mohla zísť so Mnou a že verne chceš pri Mne zotrvať. Si Moja. Ako by si mohla byť svoja? Tešíš sa tomu, že si Moja? Odpovedz mi! Oddaj sa ešte lepšie, viac razy! Nech tvoje nadšenie plápolá ešte vyššie! Odovzdaj sa Mi a svojim blíženým pre MŇA!

Bola som roztržitá. "Vidíš môj Ježišu, moje myšlienky sa zase rozbehli."

"Vyznaj sa Mi - môžete pochopiť moc poníženia?... Zase ti pripomínam, že v pekle možno nájsť panny, ale nie ponížené!". Keď som prosila o odpustenie, že Mu hovorím stále to isté, povedal mi: "To nič nie je, veď to robíš z lásky..."